

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Emblématerv felhasználása

Ügyszám: SZJSZT 18/2003

A bíróság által feltett kérdések:

1. Megállapítható-e, hogy a keresetlevélhez F/6. szám alatt becsatolt emblémát a felperes tervezte-e és a D. Kft.-vel kötött vállalkozási szerződés keretében az alperes megvalósításra ezt választotta-e ki a szerződés II. pontjában biztosított joga alapján?
2. Amennyiben igen, úgy ezt, vagy ettől eltérő védjegy lajstromozását kezdeményezte alperes 2002. március 5-én a Magyar Szabadalmi Hivatalnál, ahol a kérelmet M 0201116 szám alatt jegyezték be, de még nem hoztak határozatot? Ez az 1., 7., 11., 12., 31., 35., és 35. áruosztályokra kiterjedő védjegy bejelentés volt-e?
3. Megállapítható-e, hogy a D. Kft. és az alperes között 1993. május 20-án létrejött szerződés I. fejezetének 1-14. pontjában történt felsorolásra kiterjedő felhasználás megvalósult-e, avagy a D. Kft. és a felperes között 1994. árpilis 20-án megkötött megbízási szerződés 1./ pontjában felsorolt körben készült el?
4. Helytálló-e az a felperesi állítás, hogy az F/6. jelű emblémát készítette el, melyhez viszonyítva a felperes az F/5. alatti (internetről letöltött), az F/7. alatti termékismertetőn és az F/8. jelű reklámszatyron ettől eltérő, tehát megváltoztatott emblémát alkalmazott? (Felperes perbeli állítása szerint az F/2. jelű névjegykártyán, valamint az F/4. jelű nyomdai lenyomaton lévő felülről lefelé számított harmadik és negyedik emblémát készítette el méretben, betűtípusban, elhelyezkedésben és színben, stb.)
5. Amennyiben megállapítható, hogy a felperes mely emblémát tervezte, s ahhoz képest az alperes mennyiben tért el, ez utóbbi esetben megsértette-e alperes az új Szjt. 13. §-ában foglaltakat? (Sem a vállalkozási, sem pedig a megbízási szerződésben nincs utalás arra, hogy a kiválasztott emblémától eltérhet-e, s ha igen, kinek az engedélyével az alperes felhasználó.)
6. Megállapítható-e, hogy a vállalkozási szerződésben, továbbá a megbízási szerződésben felsorolt felhasználási területektől eltért-e az alperes, pl.: reklámszatyor történő feltüntetéssel, vagy az internet útján való termékismertetőjén történt bemutatással, stb?
7. Sérült-e a felperes művészi személyisége, az alperes általi megváltoztatással, s ha igen, milyen módon és mértékben? (Felperes ezzel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy saját művészi felfogása sérült a mű integritásának az alperes általi megsértése miatt, és szakmai körökben ez ismertté vált.)

8. Amennyiben alperes részéről jogosulatlan felhasználás történt, úgy a felperes által ezen a címen érvényesített 500.000,- Ft szerzői jogdíj igény arányban állónak tekinthető-e?
9. Ha pedig a felperes szerzői jogát az új Szjt. 13. §-ában foglaltak ellenére az alperes megsértette, úgy ezen a címen előterjesztett 500.000,- Ft nem vagyoni kár az okozott sérelemmel arányban állónak tekinthető-e?
10. A felek képviselői által az ügyre tartozóság körében felteendő kérdések szakmai megválaszolására is térjen ki.
11. A Testület részéről szükségesnek tartott, de az 1-10. pontokban fel nem tett szakmai kérdésekre kiterjedő véleményét is fejtse ki.

Az eljáró tanács válasza:

Az eljáró tanács mindenképp először leszögezi, hogy a jelen ügy megítéléséhez az 1969. évi III. tv. rendelkezéseit kell alkalmazni, tekintettel arra, hogy az alapul szolgáló jogügylet munkaszerződés címén, de a tanúk és a szerzők nyilatkozata alapján felhasználási szerződés, 1990. augusztusában történt. Az 1999. évi LXXVI. tv. leszögezi, hogy annak rendelkezéseit csak a hatályba léptét követően kötött felhasználási szerződések esetében kell alkalmazni.

Ad 1. Igen. Tekintettel arra, hogy a szerző ezt nyilatkozta, továbbá a tanú vallomása is ezt erősítette meg, és alperesnek sincs ezt cáfoló nyilatkozata. Az aktában található levélpapír, névjegykártya és complimentkártya az F/6. alatti logotypia, az eredeti műalkotás felhasználásával készült.

Ad 2. A Szerzői Jogi Szakértő Testület adminisztrációja közreműködésével betekintésre megkaptuk a Magyar Szabadalmi Hivatal Lajstromozási Osztályától az aktát, mivel a bejelentés másolata a peres iratok között nem lelhető fel. Az F/6. alatti és a védjegyre bejelentett logotypia összehasonlításából egyértelműen következik, hogy nem az eredeti mű került bejelentésre. A védjegybejelentési törzslapon a következő áruosztályok szerepelnek. 1, 7, 11, 12, 31, 35, és 37.

Ad 3. A D. Kft. és a felperes közötti 1994. április 20-ai szerződés nagyon rossz minőségű másolatából az olvasható ki, hogy arcuattervezéssel bízták meg a felperest, amely complimentkártya, levélpapír, boríték, levélzáró címke, hirdetésre irányult. Az alperes és a D. Kft. között 1993. májusában létrejött megállapodás 9-14. pontjaira vonatkozóan felperes jegyzőkönyvben nyilatkozta, hogy azokat ő nem teljesítette. Az 1-8. közötti felsorolás pedig zömében megegyezik a másik szerződésben felsoroltakkal. A peres iratok között becsatolt anyagok szerint az eredeti logotypia, levélpapíron, névjegykártyán és complimentkártyán mindenképp megjelent.

Ad 4. Az első pontnál adott válaszuk szerint az F/6. alatti embléma a felperes műve, s azt az eljáró tanács egyértelműen megállapította, hogy az F/5. F/7. és F/8. alatt becsatolt felhasználási módok, illetve az azokon megjelenő embléma nem azonos az eredeti szerzői művel.

Ad 5. A felperes az F/6. jelű emblémát tervezte, az eddigiekben megállapítottak szerint. S ahhoz képest alperes az alábbiakban tért el az F/5. F/7. és F/8. felhasználásoknál, valamint a védjegybejelentésnél:

Az eredeti emblémához képest megváltoztatta az IKR betűk vastagságát, valamint a B. szó betűképét. A védjegybejegyzésnél eltüntette a kukorica-levél erezetét, elipszissel körbezárta az emblémát, melyet semmi nem indokolt.

A fentiek okán alperes jogosulatlanul megváltoztatta az eredeti alkotást. Utalunk a szakvélemény elején kifejtettekre, mely szerint nem az új Szjt. 13. §-át, hanem az 1969. évi III. tv. 10. §-át szükséges alkalmazni.

Tekintettel arra, hogy a szerzőt (felpereseket) alperes nem kereste meg a megváltoztatás engedélyezése céljából, a felhasználónak mindösszesen a 1969. évi III. tv. 30. §-a körében lett volna joga változtatást végrehajtani. Ez pedig: „a felhasználáshoz elengedhetetlen, vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változtatások hajthatók végre.” Megállapításunk szerint a változtatás mértéke e keretet jóval és indokolatlanul túlhaladja.

Ad 6. Az eljáró tanács úgy ítéli meg, hogy az ezen pontban felsorolt felhasználási területek (reklámszatyor, internet), valóban nem szerepeltek az eredeti megállapodásokban, de mivel ezen felhasználási módoknál nem az eredeti mű alkalmazása történt, hanem az előzőekben részletezettek szerint a jogosulatlanul megváltoztatott embléma felhasználása valósult meg, nem is e körülményt szükséges vizsgálni. Azaz: a jogosulatlan felhasználás az eredeti mű vonatkozásában nem valósult meg, hanem a jogosulatlanul megváltoztatott emblémát használta fel alperes értelemszerűen jogosulatlanul.

Ad 7. E kérdésre adandó választ is egyszerűen eldönti a 1969. évi III. tv. 10. §-a, mert nem az új Szjt. szerint kell az ügyet megítélni, amint azt a bíróság jelen pontban feltett kérdéséből következne. Az 1969. évi III. tv. szerint minden jogosulatlan megváltoztatás személyhez fűződő jogot sért, és e törvény hatálya alatt nem vizsgálendő az, hogy a megváltoztatás sérelmes-e a szerző személyiségére.

Ad 8. Előző válaszainkból következően az F/6. alatti eredeti mű jogosulatlan felhasználására utaló adat a perben nincs, ugyanis a levélpapír, névjegykártya és complimentkártya jogszerű felhasználásnak minősül felperes által sem vitatottan. Az aktában fellelhető további bizonyítékok (szatyor, internet) a jogosulatlanul megváltoztatott mű felhasználását mutatják be.

Ad 9. A fentiek alapján megállapítható, hogy felperes szerzői jogát alperes megsértette, a logotypitát jogosulatlanul megváltoztatta, s úgy véljük, hogy a nem vagyoni kárigény összezszerűsége nem eltűlzott.

Ad 10. Nem volt kérdés.

Ad 11. Elöljáróban megtettük.

Budapest, 2003. július 2.

Marácziné dr. Mann Judit
a tanács elnöke

Dr. Győri Erzsébet
a tanács előadó tagja

Benczúr Gyula
a tanács szavazó tagja